

Katolícky tradicionalizmus ako jediná cesta zo Sodomy alebo Konzervativizmus ako súčasť revolúcie

Radomír Tomeček

14. marca 2024 ✝ Cirkev

„Budte triezvi a bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral.“ (1Pt 5,8)

Žijeme v dobe zmätku, ktorý vyplýva aj z revolučného vyrabovania pôvodného významu slov. Príkladom súčasného útoku revúceho leva na *Boží poriadok* je rozšírenie zdeformovaného chápania pojmov ako *muž*, *žena* a *rodina*. Táto *revolučná vzbura* proti Bohu prirodzene vedie k tvorbe nekonečných podôb *Sodomy*, ktoré vo svojej ohavnosti vyrušujú nielen katolíkov, a to v každej dobe.

Avšak práve pri dôvodoch nesúhlasu s *revolučnou sodomskou vzburou* je potrebné zvýšiť pozornosť. Motivácie pre tento nesúhlas v „*tábore konzervatívcov*“ nemusia byť vôbec rovnaké. Ak tento nesúhlas nestojí na základoch *Božej Pravdy*, v deň skúšky sa ľahko zmení na zbabelý súhlas. Deň skúšky čaká každého z nás.

„Ale skôr, ako si ľahli, mužovia mesta, mužovia Sodomy od chlapca až po starca, celé mesto do posledného chlapa obkolesili dom, vyvolali Lota a povedali mu: „Kde sú mužovia, čo prišli dnes večer k tebe? Prived' ich k nám, aby sme s nimi obcovali!“ (Gn 19,4–5)

Aký obsah nesie slovo *katolík* v prostredí našej súčasnej *Sodomy*? Vyjadruje ešte vôbec svoj nekompromisný nesúhlas s *revolučnou sodomskou vzburou*? Zasahuje táto vzbura všetky oblasti súčasného života? Došlo k tejto vzbure aj vo vnútri katolíckej obce?

Ilustračný obrázok, zdroj: flickr.com

Katolícka Cirkev hlása na *Boží rozkaz* pravdy od Boha zjavené ľuďom všetkým národom sveta živým slovom, tzn. kázňou. Predstavení Cirkvi dostali od Pána Ježiša Krista tento *rozkaz* pred Jeho Nanebovstúpením. Preto všetci ľudia, ktorí si myslia, že len *Sväté písmo* môže slúžiť na hlásanie zjavených právd svetu, sú vo veľkom omyle.

Katolícka Cirkev čerpá pravdy zjavené od Boha zo *Svätého písma* a z *podania*. *Sväté písmo* a *podanie* (apoštolská Tradícia) majú rovnakú hodnotu a majú sa prijať s rovnakou úctou. Svätý Pavol napomína kresťanov, aby sa nedržali len toho, čo dostali oznámené listom, ale aj toho, čo prijali oznámené ústne (2Sol 2,15).

Tradícia predstavuje náuky zjavené od Boha, ktoré nie sú napísané vo *Svätom písme*, ale boli oznámené len ústne, a nazývajú sa *ústnym podaním*. Svätí apoštoli nedostali od Pána Ježiša Krista rozkaz napísať všetko, ale dostali rozkaz kázať všetko (Mt 28,19). Sme teda odkázaní na *ústne podanie*.

Ústne podanie sa nachádza najmä v spisoch svätých Otcov, v záveroch cirkevných snemov, vo vierovyznaniach a v modlitbách Cirkvi.

Všeobecné cirkevné snemy, tzn. zhromaždenia biskupov celej Cirkvi, a sám *pápež*, majú právo predkladať niektorú pravdu za takú, ktorá je zjavená od Boha. Týmto spôsobom sa netvorí *nové učenie*, ale vyhlasuje sa len, že táto pravda je zjavená od Boha, a *katolíckou Cirkvou* je považovaná za takú už od jej počiatku.

Kto je katolícky tradicionalista

Katolícky tradicionalista, resp. *tradičný katolík*, je všeobecne vnímaný ako človek, ktorý má radšej tradičné formy katolíckych liturgických obradov než tie, ktoré boli zavedené po *II. vatikánskom koncile* (1962 – 1965).

Takéto chápanie vyvoláva predstavy o *tradičných katolíkoch*, ako o ľuďoch, ktorí sa nelíšia ničím od akýchkoľvek iných katolíkov v súčasnosti. Podľa tohto chápania je jediný rozdiel len v tom, že *tradičným katolíkom* sa viac páči všetko starobylejšie a pompéznejšie, a teda aj *starobylá rímska liturgia*, v ktorej sa používa *latinský jazyk*. Takéto chápanie je však absolútne mylné.

Ak niekto nechápe vzájomné prepojenie medzi nádhernou formou tradičných katolíckych liturgických obradov a *pokladom nemennej katolíckej viery*, podobá sa na človeka, ktorý obdivuje lesk vzácnej perly, ale nepozná jej skutočnú hodnotu. Taký človek následne kedykoľvek vymení vzácnu perlu, na ktorú sa pozerá, za čokoľvek bezcenné, čo sa leskne. Preto je veľmi potrebné poznať *poklad nemennej katolíckej viery*, ktorá jediná dokáže viesť človeka k večnej spáse.

Tradičný katolík je katolík držiaci sa pevne *Tradície*, bez ohľadu na svoje postavenie, vzdelanie, národnosť, pôvod alebo vek. *Tradičný katolík* je katolík, ktorý je pravoverný rovnako, ako pravoverný katolík z ktoréhokoľvek storočia.

Skutočná katolícka viera nesmie podliehať zmenám v závislosti od vývoja pozemského sveta, keďže je nemenná. *Sväté písmo* nás učí, že tento svet je v moci *Zlého* (1Jn 5,19). Tento svet bojuje proti Bohu a proti Jeho Cirkvi prostredníctvom všetkých foriem *revolúcie*.

Skutočný katolík musí nevyhnutne bojovať proti *revolúcii*, ktorá dolieha neustále na Cirkev a svet. Len taký katolík dokáže prinášať záslužné obety podľa náuky Pána Ježiša Krista a jeho Cirkvi, a žiť podľa tejto nezriedenej náuky, ktorú svet nenávidí. Len taký katolík bude presadzovať *spoločenskú vládu Pána Ježiša Krista* vo svete. Len taký katolík si zaslúži označenie katolík.

Tradičný katolík neznamená konzervatívce

Tradičný katolík a *konzervatívce* sú slová s odlišným významom. *Konzervatívce* chce konzervovať existujúce dobro, tzn. zachovávať status quo, a súčasne naprávať existujúce pochybenia. *Konzervatívce* nemá žiadnu zásadnú motiváciu vracat sa k tomu, čo bolo stratené a oživovať to, keďže nemá žiadny dôvod považovať to za vzácnejšie a cennejšie než súbor dobier, ktoré existujú práve teraz.

Konzervatívce uvažuje nasledovne:

„Ak existujú rehoľníčky, ktoré nosia aspoň nejakú rovnošatu a krucifix, je to skvelé. Je potrebné to udržiavať, pretože to nechceme stratiť. Aj niečo je lepšie než nič.“

Tradičný katolík uvažuje nasledovne:

„Ak rehoľníčky nenosia kompletný habit so závojom, týmto rehoľníckam je potrebné dať na výber, a to prijať tradičný odev, alebo sa vrátiť do sveta.“

Tradičný katolík myslí podobne, ako svätý Vincent Lerinský, Cirkevný Otec z 5. storočia. Pre tohto svätca, podobne ako pre Učiteľov Cirkvi a pápežov, je *Tradícia* nadradená *novotám*, *novotám* je potrebné nedôverovať a odolávať im zo všetkých síl.

Ak dôjde k strate niečoho tradičného, *tradičný katolík* sa snaží obnoviť to v čo najväčšej úplnosti, *konzervatívce* sa uspokojí so *zachovaním* toho, čo existuje, aj keby to bolo len priemerné, alebo by to bola *novota*, trvajúca len niekoľko rokov. Výsledkom je napríklad pozoruhodný postoj *konzervatívnych katolíkov*, ktorí sa snažia zachovať aj veľmi nevhodné hudobné vystúpenia v kostoloch po *pokoncilovej liturgickej reforme*, a to len preto, lebo existujú už niekoľko desaťročí.

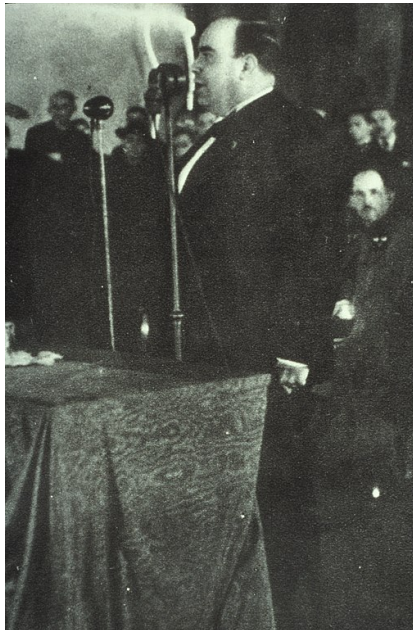
Konzervativizmus vo svojej podstate je pomalšia a menej uvedomelá verzia *liberalizmu*. *Liberalizmus* vyznáva zásadu, že *zmena* je vnútorne dobrá, a preto *rýchlejšia zmena* je ešte lepšia, a to v zmysle *zmeny* v akomkoľvek smere preč od *Tradície*. *Konzervativizmus* zastáva navonok opačný postoj, že lepšie je držať sa toho, čo máme, avšak nedokáže uznať problém, že kvôli prevládajúcemu *liberalizmu* dochádza k neustálemu opúšťaniu ďalších dobrých vecí. Následne je stále menej toho, čo možno konzervovať.

Peter Kwasniewski (* 1971), americký tradicionalistický katolícky spisovateľ, konštatuje, že mnohí súčasní biskupi, vrátane tých tzv. „najlepších“, sú len konzervatívami, a nie milovníkmi *Tradície*, ktorí by túžili vzkriesiť, obnoviť a odovzdávať ďalej toto najcennejšie dedičstvo v plnosti. Má to najmä tieto *príčiny*:

1. Neboli dôkladne oboznámení s *Tradíciou*, a s tým, ako bola stratená.
2. Netúžia poznať cenu *Tradície*, aby sa mohli aspoň pýtať na to, akou tragédiou môže byť jej strata.
3. Súčasný status quo považujú za vyhovujúci, pokiaľ nedochádza k tomu, čo považujú za zrejme deformácie a excesy.

Revolúcia ako realita posledných storočí a súčasnosti

Plinio Corrêa de Oliveira (1908 – 1995), významný brazílsky katolícky tradicionalista, profesor a mysliteľ, je autorom diela *Revolúcia a Kontrarevolúcia* z roku 1959 (v slovenskom jazyku vyšla vo vydavateľstve Slovakia Christiana v roku 2021, <https://www.christianashop.sk/revolucia-a-kontrarevolucia/>). Jeho vynikajúca analýza *revolučného procesu* je veľmi cenná práve v súčasnej dobe zmätku.

Plinio Corrêa de Oliveira na Eucharistickom kongrese v São Paulo, 1942

zdroj: wikimedia commons

V zmysle tohto diela začalo v kresťanskej Európe dochádzať k zmene v mentalite už v 14. storočí, a táto zmena bola ešte viac zjavná v 15. storočí. Ľudia nadmerne túžili po pozemských pôžitkoch a zábavách. Mravy, vyjadrovanie, obliekanie sa a literatúra otvorili dvere pre šírenie zmyselnosti a zmäčkilosti. Prejavovalo sa to aj prehnaným obdivom antiky.

Protestantská pseudoreformácia prijala tento triumf zmyselnosti zrušením celibátu duchovenstva a zavedením rozvodov. Avšak *humanizmus* a *renesancia* sa šírili aj medzi francúzskymi katolíkmi.

Francúzska revolúcia (1789 – 1799) ako pokrvný príbuzný *protestantizmu* a dedič novopohanskej *renesancie* vykonala dielo paralelné dielu *pseudoreformácie*. *Francúzska revolúcia* preniesla „reformy“ najradikálnejších protestantských siekt na úroveň štátu:

1. Vzbuera proti kráľovi zodpovedala vzbuere proti pápežovi.
2. Vzbuera ľudu proti šľachte zodpovedala vzbuere „prostých veriacich“ proti „aristokracii“ Cirkvi, proti duchovenstvu.
3. Vyhlásenie *suverenity ľudu* zodpovedalo samospráve veriacich v niektorých sektách, a to v rôznej miere.

Na základoch *Francúzskej revolúcie* sa zrodilo *komunistické hnutie* a *školy utopického komunizmu*.

Republika nemusí byť revolučným režimom, ak je v službe správy verejných vecí a pokiaľ čestne sleduje cieľ spoločného dobra. Avšak principiálne nepriateľstvo voči *monarchii* a *aristokracii* je revolučné.

Demagogické demokracie, bojujúce proti *Tradícii*, vznikajú na základe nenávisti voči *monarchii* a *aristokracii*. Takéto *demokracie* prenasledujú elity, degradujú a vulgarizujú spoločenský život.

Revolúcia má svoje hnacie sily, a jej najmocnejšou hnacou silou sú *nezriadené sklony* človeka. *Zlé vášne* majú obrovskú silu na ničenie.

Cirkev zasiahnutá revolučným procesom

Plinio Corrêa de Oliveira považoval obdobie *II. vatikánskeho koncilu* (1962 – 1965), resp. *koncilovú éru*, za *kultúrnu revolúciu* v Cirkvi. Táto *revolúcia* spôsobila hlboké zmeny v mentalite cirkevnej hierarchie a v jej zvykoch, a možno to vzťahovať aj na veriacich.

Koncilová éra predstavuje obdobie pontifikátu pápeža Jána XXIII. a pápeža Pavla VI., teda obdobie od roku 1958 do roku 1978. Uvedení pápeži otvorili a skončili *II. vatikánsky koncil*.

Duch koncilu je termín, ktorý sa začal používať od roku 1962. Jeho význam sa chápal ako psychologický postoj rozchodu s minulosťou, a ako optimistická dôvera v budúcnosť Cirkvi. Táto dôvera v pozitívny vývoj v Cirkvi vychádzala najmä z jej „aggiornamenta“ a „dialógu so svetom“.

Teológovia boli zameraní na presadenie *rozlišovania* medzi *doktrínou*, ktorá je nemenná sama o sebe, a jej *formuláciou*, ktorá je zviazaná úzko s premenlivými lingvistickými štruktúrami dejín. Zanechanie presného a jasného tomistického jazyka nezostalo bez následkov v teologickej rovine. *Pastoračný jazyk* a *pastoračná prax* zmenili starý systém hodnôt, ale nedokázali vytvoriť nový systém. Katolícki tradicionalisti upozorňovali na toto nebezpečenstvo.

Mons. Geraldo de Proença Sigaud (1909 – 1999)

zdroj: wikimedia commons

Mons. Geraldo de Proença Sigaud (1909 – 1999), brazílsky biskup, neskôr arcibiskup, predložil v roku 1959, v súvislosti s prípravou *II. vatikánskeho koncilu*, jeden z najširšie prepracovaných písomných návrhov, resp. „vót“. Bol to návrh zameraný na odsúdenie ziel a navrhovanie nápravných opatrení, zjavne blízky aj mysleniu Plinia Corrêu de Oliveiru.

Mons. G. D. P. Sigaud vo svojom „vóte“ píše:

„Práve tak ako kedysi, keď princípy, náuky duch a láska k pohanstvu vstúpili do stredovekej spoločnosti a vyvolali pseudoreformy (renesancie), aj (dnes) mnohí z kléru stále nevidia bludy revolúcie a nestavajú sa im na odpor. Ďalší príslušníci kléru revolúciu milujú ako ideálny princíp, šíria ju, spolupracujú s ňou, bojujú proti protivníkom revolúcie, očierňujú ich a bránia im v apoštoláte. Mnohí pastieri mlčia. (...) Podľa môjho skromného názoru, ak koncil chce dosiahnuť ozdravenie, musí na prvom mieste vziať do úvahy terajší stav Cirkvi, ktorá, podobne ako Kristus, prežíva nový Veľký piatok, bezbranná a vydaná svojim nepriateľom, ako povedal Pius XII. talianskej mládeži.“

Mons. G. D. P. Sigaud poukazuje na protikatolícku revolúciu a pokračuje:

„Treba vidieť smrteľný boj vedený proti Cirkvi na každom poli, poznať nepriateľa, rozpoznávať stratégiu a taktiku boja, vnímať jeho logiku, psychológiu a dynamiku, presne interpretovať jednotlivé konflikty, organizovať a s istotou viesť protiútok. Nezmieriteľný nepriateľ našej Cirkvi a katolíckej spoločnosti je v tomto konflikte aktívny už päť storočí, pričom pomalým, systematickým a zhubným procesom podkopával a zničil takmer celý katolícky poriadok, čiže Božie mesto, a na jeho mieste usiluje sa vybudovať mesto človeka. Jeho meno je revolúcia.“

Revolučný proces a II. vatikánsky koncil ako zlyhanie

Cirkev v 16. storočí dokázala reagovať na šírenie revolučného ducha *protestantskej pseudoreformácie* a zvolala *Tridentský koncil* (1545 – 1563). Tento koncil zdôraznil význam *Tradície* ako prameňa *Zjavenia* rovnocenného *Svätému písmu*.

Dekréty *Tridentského koncilu* formulovali vieroučnú oblasť (svätá omša, Eucharistia, transsubstanciácia, ospravedlivenie, sviatosti) a priniesli aj potrebnú disciplinárnu reformu. Prínos a kvalita tohto koncilu je vyjadrená aj skutočnosťou, že Cirkev nemusela zvolať ďalší všeobecný snem nasledujúcich viac než 300 rokov.

Pápež svätý Pius V. zverejnil *Rímsky misál*, tzn. liturgickú knihu pre slávenie svätej omše, bulou *Quo primum* zo dňa 14. júla 1570. Predmetná bula je nadviazaním na *Tridentský koncil* v snahe chrániť veriacich katolíkov pred heretickým rozvratom, a taktiež pred chaotickým rozvojom rôznych liturgických zvyklostí. Tento koncil reagoval na boj protestantských reformátorov proti *tradičnej rímskej liturgii* spôsobom zavádzania nových protestantských obradov.

Index Librorum Prohibitorum, tzn. *Index zakázaných kníh*, bol zavedený aktom *Kongregácie rímskej inkvizície* v roku 1558. Niektoré zdroje poukazujú celkovo na 5000 spisov a 3000 autorov zaradených na tento zoznam.

Hubert Jedin (1900 – 1980), nemecký historik, bol koncilový poradca na *II. vatikánskom koncile*. Vo svojej prednáške pre *Nemeckú konferenciu biskupov* s názvom *Dejiny a kríza Cirkvi*, ktorá bola zverejnená v *L'Osservatore Romano*, tzn. v denníku *Svätej stolice*, dňa 17. septembra 1968, teda krátko po skončení tohto koncilu, poukázal na päť javov, súvisiacich s prebiehajúcou krízou v Cirkvi:

1. Čoraz väčšmi sa šíriaca *neistota* vo veciach viery, spôsobená voľným šírením teologických omylov na katedrách, v knihách a v článkoch.

2. Pokus preniesť do Cirkvi formy *parlamentnej demokracie* zavedením práva na účasť na všetkých troch rovinách cirkevného života, v univerzálnej Cirkvi, v diecéze, vo farnosti.

3. *Desakralizácia* kňazstva.

4. *Voľné štruktúrovanie liturgického slávenia*, namiesto realizácie Božieho diela.

5. *Ekumenizmus* ako proces protestantizácie.

Dr. Miloslav Skácel (1914 – 1974), významný český novotomista, vo svojom diele *Církev po koncile*, z roku 1970, poukazuje na pokoncilovú situáciu Cirkvi podobne ako H. Jedin. *Proces autodeštrukcie Cirkvi* vyvolávajú podľa neho:

1. *Aggiornamento*, teda otvorenie sa svetu, teda popretie príkazu neprispôbovať sa svetu.

2. *Ekumenizmus*, teda protestantizácia Cirkvi.

3. *Dialóg*, teda zrada príkazu odísť do sveta a učiť všetky národy.

4. Tzv. „*obnova celej Cirkvi*“, teda najmä liturgie, inštitúcií, teológie a cirkevného práva, teda *rozchod s Tradíciou*.

5. *Pluralizmus*, teda *demokratizácia*, tzn. sloboda pre všetky herézy. S tým súvisí praktické zastavenie výkonu riadneho a mimoriadneho Učiteľského úradu.

6. *Duch II. vatikánskeho koncilu*, z ktorého modernistickí reformátori neustále robia mýtus, a vyhlasujú tento koncil za akési nové zjavenie, za akúsi tretiu časť Biblie.

Lot so svojou rodinou opúšťa Sodomu zachvátenú ohňom, Lotova žena sa obzrela späť...

zdroj: wikimedia commons / V0034238 Wellcome Library, London

Tradícia ako jediná cesta zo Sodomy alebo Lot nebol konzervatívec

Pápež Ján XXIII. vo svojom prejave pri otvorení *II. vatikánskeho koncilu* 11. októbra 1962 povedal:

„*V súčasnosti je však potrebné, aby celé kresťanské učenie bolo pokojne a nanovo preskúmané tak, aby sa nič z neho neuberalo, a formulovať ho precíznym spôsobom, akým sa vyznačujú najmä akty Tridentského koncilu a I. vatikánskeho koncilu.*“

Pápež Ján XXIII. však súčasne povedal aj toto:

„Dnes však Kristova Nevesta chce radšej používať liek milosrdenstva a nie zbrane prísnosti; myslí si, že treba ísť v ústrety terajším potrebám, a skôr sa usilovať jasnejšie ukazovať hodnotu svojho učenia ako odsudzovať.“

V súvislosti so zmieneným návrhom, ktorý pri príprave *II. vatikánskeho koncilu* predložil Mons. G. D. P. Sigaud, poukazujúcim na alarmujúci stav Cirkvi zasiahnutej *revolučným procesom*, slová pápeža Jána XXIII. pôsobia prinajmenšom pozoruhodne. Zámer zložiť „zbrane prísnosti“ práve v čase preukázateľného prieniku nepriateľa na vlastné územie vyvoláva znepokojenie.

Pápež Pavol VI. po skončení *II. vatikánskeho koncilu* skutočne zmenil tradične prísny výzor Cirkvi. Napríklad zrušil *pápežský korunovačný obrad*, spolu s *pápežskou tiarou*, tzn. pápežskou pokrývkou hlavy, symbolizujúcou pápežovu autoritu. Predmetné rozhodnutia patrili medzi jeho prvé oficiálne akty. Prestal používať aj *pápežský prenosný trón (sedia gestatoria)*. *Index Librorum Prohibitorum*, tzn. *Index zakázaných kníh*, bol zrušený v roku 1966. *Protimodernistická prísaha*, zavedená pápežom svätým Píom X. v roku 1910, zameraná proti *bludom modernizmu*, bola taktiež zrušená (v roku 1967) a nahradená *vyznaním viery*.

Liturgická reforma predstavuje jednu z najvýznamnejších zmien života Cirkvi po *II. vatikánskom koncile*. Slávenie svätej omše s mnohými časťami v ľudovom jazyku a s oltárom obráteným smerom k ľudu začalo v Taliansku počas tohto koncilu, 7. marca 1965. Pápež Pavol VI. celebroid svätú omšu v tento deň v jednej rímskej farnosti v talianskom jazyku, a vyzval farárov, aby spolupracovali na realizácii tejto reformy.

Realizácia zámeru posledného koncilu na „zloženie zbraní prísnosti“ vo všetkých oblastiach katolíckeho života vrátane liturgie, bola v absolútnom protiklade s varovaniami tradicionalistických koncilových otcov a mysliteľov. Tieto varovania neboli vypočuté. Dôsledkom je rozvrat v súčasnej Cirkvi a v súčasnej pokoncilovej liturgii, ktorý nemá obdobu v celých cirkevných dejinách.

Konzervatívne postoje, snažiace sa konzervovať čokoľvek vrátane revolučných produktov, sú nezmyselné a škodlivé. To sa vzťahuje nielen na Cirkev, ale aj na politiku, ktorá produkuje mnohé pseudokresťanské konzervatívne revolučné programy. Všetky tieto postoje podporujú *revolučný proces*.

Je potrebné venovať pozornosť štúdiu *Tradície*, aby sme nadobudli poznanie o tom, ktoré nástroje slúžia *revolúcii*. Len tak možno spoznať skutočný rozsah tejto *revolúcie* v súčasnej Cirkvi a v súčasnom svete.

„Vtedy Lot vyšiel von a povedal svojim zaťom, ktorí si mali vziať jeho dcéry: „Vstaňte, poďte preč z tohoto miesta, lebo Pán mesto zničí!“ Jeho zaťovia si však mysleli, že robí žarty.“ (Gn 19,14)

Lot nemohol byť *konzervatívec*. Ak by bol, snažil by sa podporovať všetko, čo podľa neho v *Sodome* nebolo ešte celkom skazené, a nechcel by ju nikdy opustiť. Možno by sa pokúsil zabudnúť na svoje trápenie „zložením zbraní prísnosti“, a snažil by sa neustále lepšie pochopiť mentalitu *Sodomčanov*. Až do dňa padania síry a ohňa z neba.

To je súčasne varovanie pre všetkých predstaviteľov Cirkvi a veriacich hľadajúcich mierové kompromisy *konzervativizmu* v spôsobe života medzi „obyvateľmi“ *Tradície* a *Sodomy*. Niekedy je nevyhnutné konečne vykročiť a odísť. A neobzerať sa späť.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/katolicky-tradicionalizmus-ako-jedina-cesta-zo-sodomy-alebo-konzervativizmus-ako-sucast-revolucie/>